

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

SPF Emploi, Travail et Concertation sociale

**Evaluatie campagne sensibilisering
oudere werknemers.**

**Evaluation de la campagne de
sensibilisation des travailleurs âgés.**

Wave 1

19-12-2012

M.A.S. – Market Analysis & Synthesis
Brusselsesteenweg 46 a – 3000 Leuven

+32 (0)16.22.69.67 – info@masresearch.be
www.masresearch.be

Dirk De Martelaere
Marceau Bernard

**Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation**
wave 1

Overzicht - Sommaire

- **Objectieven - Objectifs**
- **Methodologie - Méthodologie**
- **Resultaten - Résultats**
- **Conclusies - Conclusions**

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Objectieven Objectifs

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

3

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Objectieven

Objectieven van het onderzoek

- Evaluatie van de sensibiliseringscampagne
- Op basis van nulmeting (januari 2012).
- 1e tussenmeting (wave 1) = - 29 okt. - 9 nov. 2012 (na 1e campagne die eindigde op 22 okt.)

Elementen in het onderzoek

- Kennis van de problematiek
- Attitude en attitudewijziging
- Visie op oudere werknemers
- Kennis over de maatregelen en mening over het mogelijk effect ervan
- Perceptie van de campagne
- Karakterisatie van de respondent

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

4

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Methodologie

Méthodologie

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

5

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Methodiek (algemeen)

- Bevragingstechniek: online enquête: de respondenten kregen een e-mail met hyperlink naar de enquête (Ned. of Fr.).
- Steekproeven: drie steekproeven: groot publiek, werknemers en werkgevers.
- Type steekproef: telkens een quotasteenkproef (i.c. gestratificeerde proportionele steekproef met een gekend steekproefkader).

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

6

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Steekproef - 1

GROOT PUBLIEK – effectieve steekproef

		N
Geslacht	<ul style="list-style-type: none"> • Man • Vrouw 	<ul style="list-style-type: none"> • 506 • 494
Leeftijd	<ul style="list-style-type: none"> • 15-34 • 35-49 • 50-64 • 65 en + 	<ul style="list-style-type: none"> • 283 • 210 • 262 • 249
Gewest	<ul style="list-style-type: none"> • Brussel • Vlaanderen • Wallonië 	<ul style="list-style-type: none"> • 139 • 444 • 417
Status	<ul style="list-style-type: none"> • Werknemer • Andere 	<ul style="list-style-type: none"> • 494 • 506

- Totale steekproef (N) = 1.000
- Werknemer = incl. werklozen, werkzoekenden en bruggepensioneerden en personen wiens arbeidsovereenkomst tijdelijk geschorst is (personen met tijdskrediet en loopbaanonderbreking)
- Alle resultaten worden gewogen (zie verder)

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

7

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Steekproef - 2

GROOT PUBLIEK

		% (i)
Statut	<ul style="list-style-type: none"> • arbeider • bediende • ambtenaar • zelfstandige (vrij beroep) • zelfstandige (andere dan vrij beroep) • volledig tijdskrediet/ voltijdse loopbaanonderbreking • arbeidsongeschikt • werkloos/werkzoekend • bruggepensioneerd • gepensioneerd • student • huisman – huisvrouw 	<ul style="list-style-type: none"> • 16 (ii) • 21 • 6,5 • 1,3 • 4,4 • 0,2 • 3,1 • 4,8 • 1,8 • 26 • 11 • 3,4

(i) Gewogen resultaten

(ii) Wanneer we rekening houden met het vroeger statuut van de inactieven, bekomen we 18 % arbeiders, 26 % bedienden en 7 % ambtenaren.

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

8

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Steekproef - 3

WERKNEMERS – effectieve steekproef

		N
Geslacht	<ul style="list-style-type: none"> • Man • Vrouw 	<ul style="list-style-type: none"> • 502 • 499
Leeftijd	<ul style="list-style-type: none"> • 15-34 • 35-49 • 50-64 	<ul style="list-style-type: none"> • 314 • 365 • 322
Gewest	<ul style="list-style-type: none"> • Brussel • Vlaanderen • Wallonië 	<ul style="list-style-type: none"> • 146 • 493 • 362

- Totale steekproef (N) = 1.001
- Werknemer = incl. werklozen, werkzoekenden en bruggepensioneerden en personen wiens arbeidsovereenkomst tijdelijk geschorst is (personen met tijdskrediet en loopbaanonderbreking).
- Alle resultaten worden gewogen (zie verder).

Deze steekproef is samengesteld uit 494 werknemers die deel uitmaken van het 'groot publiek' plus een bijkomende steekproef van 507 werknemers.

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

9

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Steekproef – 4

WERKNEMERS

		% (i)
Statuut	<ul style="list-style-type: none"> • arbeider • bediende • ambtenaar • volledig tijdskrediet/ voltijdse loopbaanonderbreking • arbeidsongeschikt • werkloos/werkzoekend • bruggepensioneerd 	<ul style="list-style-type: none"> • 30 (ii) • 42 • 13 • 0,2 • 4,8 • 6,6 • 3,4
Opleidingsniv.	<ul style="list-style-type: none"> • geen diploma of lager onderwijs • lager secundair • hoger secundair • hoger niet-universitair onderwijs van het korte type of professionele bachelor • hoger niet-universitair onderwijs van het lange type; universitair onderwijs of master 	<ul style="list-style-type: none"> • 4 • 14 • 35 • 28 • 19

(i) Gewogen resultaten

(ii) Wanneer we rekening houden met het vroeger statuut van de inactieven, bekomen we 36 % arbeiders, 50 % bedienden en 13 % ambtenaren.

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

10

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Steekproef - 5

WERKGEVERS – effectieve steekproef

		N
Aantal werknemers	<ul style="list-style-type: none">• <5• 5 – 9• 10 – 19• 20 – 49• 50 en +	<ul style="list-style-type: none">• 105• 72• 80• 122• 145
Gewest	<ul style="list-style-type: none">• Brussel• Vlaanderen• Wallonië	<ul style="list-style-type: none">• 42• 387• 95

- Totale steekproef (N) = 524
(NB: doelstelling (N) = 300)
- Alle resultaten worden gewogen (zie verder).

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Wegingen

Om uitspraken te kunnen doen over de totaliteit van de respectievelijke populaties, werden elk van de steekproeven gewogen, en wel als volgt:

- Groot publiek: op basis van combinatie van geslacht (2x), gewest (3x) en leeftijd (4x) (i)
- Werknemers: op basis van type werknemer (arbeider, bediende, ambtenaar) plus combinatie van geslacht (2x), gewest (3x) en leeftijd (3x) (ii)
- Werkgevers: op basis van combinatie van grootte (aantal werknemers) (5x) en gewest (3x) (ii)

- (i) Op basis van de gegevens van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie
(ii) Op basis van de gegevens van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Kennis van de problematiek

Connaissance de la problématique

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

13

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Leeftijd bij het stoppen met werken?

Vraag: "Op welke leeftijd – denkt u – stopt men gemiddeld gesproken met werken in België?"

Op welke leeftijd?

1. Groot publiek: 60,0 jaar (mediaan = 60 jaar, 0-meting = 60 jaar)
2. Werknemers: 60,3 jaar (mediaan = 60 jaar, 0-meting = 60 jaar)
3. Werkgevers: 58,9 jaar (mediaan = 59 jaar, 0-meting = 60 jaar)

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

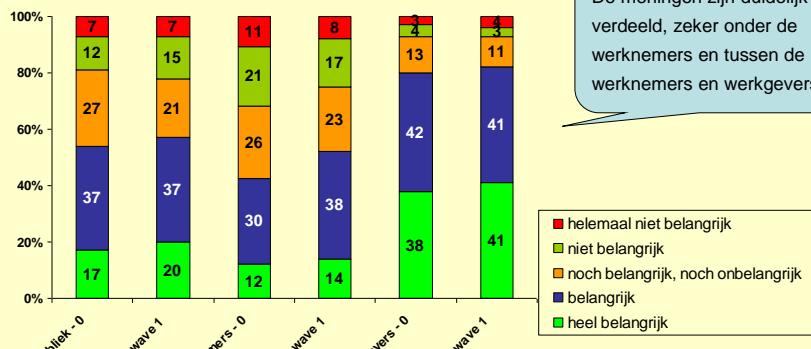
14

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Belangrijk om langer dan vandaag te werken?

Vraag: "In welke mate vindt u het belangrijk dat mensen in het algemeen langer dan vandaag blijven werken?"

wave 1 > 0-meting

De meningen zijn duidelijk verdeeld, zeker onder de werknemers en tussen de werknemers en werkgevers.

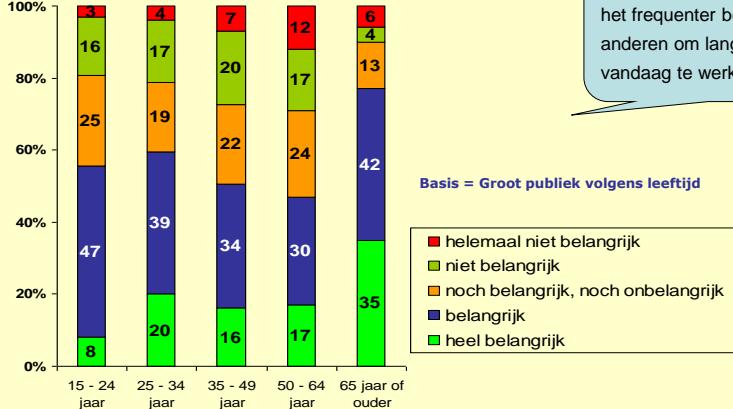
15

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Belangrijk om langer dan vandaag te werken? (groot publiek volgens leeftijd)

Vraag: "In welke mate vindt u het belangrijk dat mensen in het algemeen langer dan vandaag blijven werken?"

De oudste leeftijds groep vindt het frequenter belangrijk dan de anderen om langer dan vandaag te werken.

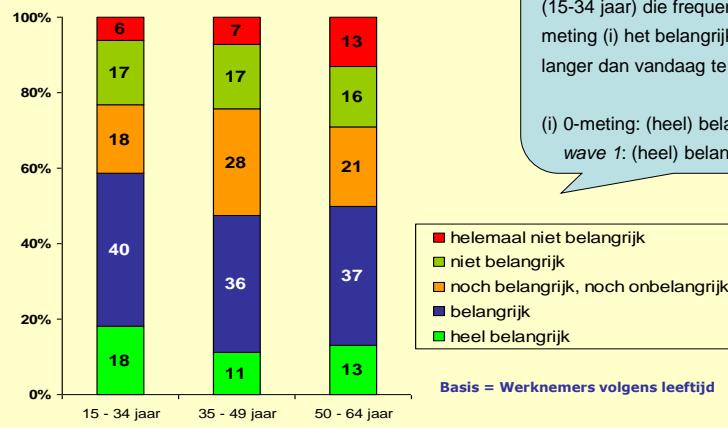

16

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Belangrijk om langer dan vandaag te werken? (werknemers volgens leeftijd)

Vraag: "In welke mate vindt u het belangrijk dat mensen in het algemeen langer dan vandaag blijven werken?"

Het zijn vooral de jonge werknemers (15-34 jaar) die frequenter dan in de 0-meting (i) het belangrijk vinden om langer dan vandaag te werken.

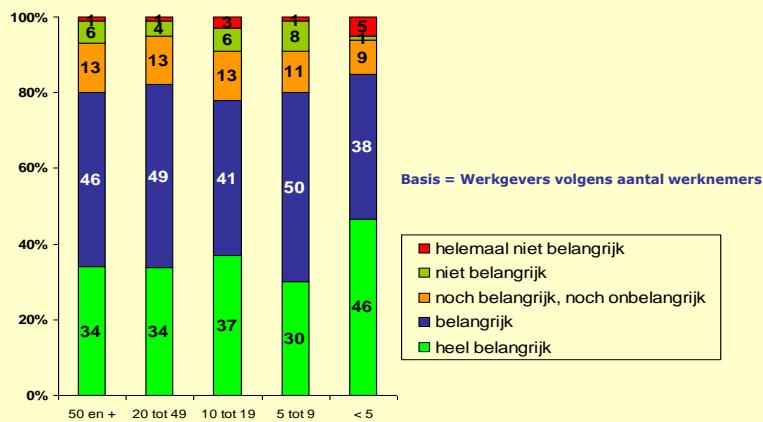
(i) 0-meting: (heel) belangrijk = 40 %
wave 1: (heel) belangrijk = 58 %

17

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Belangrijk om langer dan vandaag te werken? (werkgevers volgens aantal werknemers)

Vraag: "In welke mate vindt u het belangrijk dat mensen in het algemeen langer dan vandaag blijven werken?"

18

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Waarom langer werken dan vandaag?

Vraag: "Waarom vindt u het (heel) belangrijk dat mensen langer dan vandaag blijven werken?"

Betaalbaarheid blijft op 1 !

	wave 1	A	B	C
	0-meting	%	%	%
1	om de kosten van de toenemende vergrijzing op te vangen	54 - 55	53 - 58	54 - 59
2	om de pensioenen en de gezondheidszorg betaalbaar te houden	69 - 67	71 - 73	73 - 64
3	omdat jongere en oudere generaties met elkaar solidair moeten zijn	33 - 32	29 - 27	27 - 26
4	omdat we langer leven	49 - 56	42 - 49	45 - 51
5	omdat we anders samen armer worden	20 - 22	19 - 20	22 - 29
6	andere	3 - 3	2 - 3	7 - 4

Basis = alle personen die het (heel) belangrijk vinden dat mensen langer dan vandaag blijven werken.

A = groot publiek (N = 563), B = werknelmers (N = 540), C = werkgevers (N = 295)

Meerdere antwoorden waren mogelijk.

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

19

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Waarom niet langer werken dan vandaag?

Vraag: "Waarom vindt u het (helemaal) niet belangrijk dat mensen langer dan vandaag blijven werken?"

Zeer weinigen verwijzen naar 'geen problemen met de betaalbaarheid pensioenen'.

	wave 1	A	B	C
	0-meting	%	%	%
1	om jongeren de kans niet te ontnemen actief te worden op de arbeidsmarkt	72 - 71	64 - 71	64 - 50
2	omdat er geen probleem is om de pensioenen te betalen	6 - 4	5 - 2	0 - 0
3	omdat men nu toch reeds voldoende lang werkt	67 - 63	65 - 65	38 - 58
4	andere	6 - 8	7 - 10	4 - 23

Basis = alle personen die het (helemaal) niet belangrijk vinden dat mensen langer dan vandaag blijven werken.

A = groot publiek (N = 214), B = werknelmers (N = 257), C = werkgevers (N = 24)

Meerdere antwoorden waren mogelijk.

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

20

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Attitude & attitudewijziging

Attitude & changement d'attitude

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

21

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Leeftijd bij het stoppen met werken?

Vraag: "Tot welke leeftijd wenst u te werken?"

Tot welke leeftijd?

Werknemers: 61,0 jaar (mediaan = 60 jaar)
(behalve de brugepensioneerten)

Vraag: "Tot welke leeftijd denkt u te zullen moeten werken?"

Tot welke leeftijd?

Werknemers: 65,0 jaar (mediaan = 65 jaar)
(behalve de brugepensioneerten)

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

22

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Leeftijd bij het stoppen met werken?

Vraag: "Tot welke leeftijd wenst u te werken?"

Werknemers (behalve de bruggepensioneerden)	Tot welke leeftijd
15 – 34 jaar	61,3 jaar (mediaan = 60 jaar, 0-meting = 60 jaar)
35 – 49 jaar	60,6 jaar (mediaan = 60 jaar, 0-meting = 60 jaar)
50 – 64 jaar	61,2 jaar (mediaan = 60 jaar, 0-meting = 60 jaar)
Total	61,0 jaar (mediaan = 60 jaar, 0-meting = 60 jaar)

In vergelijking met de 0-meting ligt het gemiddelde in deze eerste wave 2 jaar hoger (61,0 versus 58,9 jaar), maar de mediaan is dezelfde.

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

23

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Leeftijd bij het stoppen met werken?

Vraag: "Tot welke leeftijd denkt u te zullen moeten werken?"

Werknemers (behalve de bruggepensioneerden)	Tot welke leeftijd
15 – 34 jaar	66,4 jaar (mediaan = 65 jaar, 0-meting = 65 jaar)
35 – 49 jaar	64,6 jaar (mediaan = 65 jaar, 0-meting = 65 jaar)
50 – 64 jaar	63,3 jaar (mediaan = 63 jaar, 0-meting = 65 jaar)
Total	65,0 jaar (mediaan = 65 jaar, 0-meting = 65 jaar)

In vergelijking met de 0-meting ligt het gemiddelde in deze eerste wave bijna 2 jaar hoger (65,0 versus 63,3 jaar), maar de mediaan is dezelfde.

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

24

Le recours au travail à temps partiel (travailleurs)

Question: "Là où vous travaillez actuellement, avez-vous la possibilité de recourir au travail à temps partiel de façon à être en mesure de travailler plus longtemps?"

OUI	47,8 % (mesure de référence = 46,2%)
NON	18,0%
JE NE SAIS PAS	31,5%
PAS D'APPLICATION	2,4%

Uniquement pour les travailleurs à l'exception des prépensionnés, chercheurs d'emploi et arrêt de travail

Question: "Si plus tard vous en aviez la possibilité, aimeriez-vous travailler à temps partiel de façon à être en mesure de travailler plus longtemps?"

OUI	50,9 (mesure de référence = 47,9%)
NON	20,7%
JE NE SAIS PAS	23,1%
PAS D'APPLICATION	5,2%

Uniquement pour les travailleurs à l'exception des prépensionnés, chercheurs d'emploi et arrêt de travail

Le recours au travail à temps partiel (employeurs)

Question: "Vos travailleurs âgés ont-ils actuellement la possibilité dans votre entreprise ou organisation de recourir au travail à temps partiel de façon à être en mesure de travailler plus longtemps ?"

OUI	35,2% (mesure de référence = 40,2%)
NON	16,4%
PAS D'APPLICATION	48,3%

Uniquement pour les employeurs

La possibilité de recourir (à l'avenir) au travail à temps partiel semble chuter.

Question: "Pensez-vous qu'à l'avenir, il faut permettre aux travailleurs âgés de travailler à temps partiel pour pouvoir rester au travail plus longtemps?"

OUI	44,3 %(mesure de référence = 59,4%)
NON	44,6%
PAS D'APPLICATION	11,1%

Uniquement pour les employeurs et uniquement pour ceux qui ont répondu "non" à la question ci-dessus

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Brugpensioen

Prépension

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

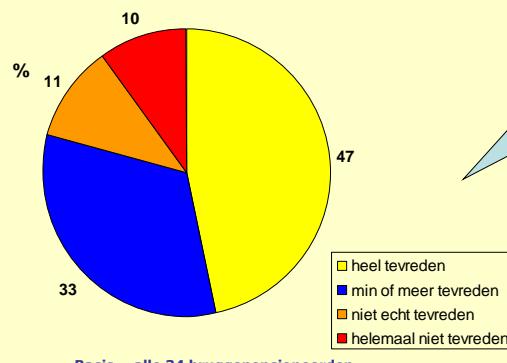
FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

27

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Tevredenheid mogelijkheid brugpensioen

Vraag: "In welke mate bent u – achteraf gezien – tevreden dat u op brugpensioen kon gaan of moest gaan?"

Een ruime meerderheid van de brugpensioneerden is min of meer tot heel tevreden dat zij op brugpensioen konden of moesten gaan.

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

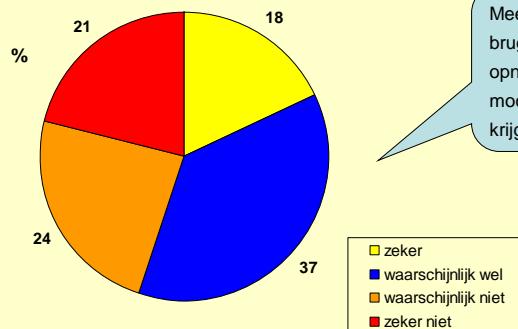
FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

28

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Opnieuw gaan werken als bruggepensioneerde

Vraag: "Zou u als bruggepensioneerde opnieuw deeltijds of
voltijds gaan werken mocht u deze kans krijgen?"

Meer dan de helft van de
bruggepensioneerden zou
opnieuw gaan werken
mochten ze deze kans
krijgen.

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

29

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Visie op oudere werknemers

Vision relative aux travailleurs âgés

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

30

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Les travailleurs âgés sont-ils plus performants?

Opinion en %

	En termes de ...	Meilleurs	Pas de différence	Moins bons	Total
1	L'expérience	89	9	0	100
2	Les efforts physiques	1	19	77	100
3	La capacité à diriger	46	50	2	100
4	Capacité à relativiser	61	32	4	100
5	La concentration	9	59	30	100
6	La résistance au stress	29	50	20	100
7	La résolution de problèmes	50	46	3	100
8	Le travail en équipe	24	63	10	100
9	La rapidité au travail	5	43	47	100

Basé sur le grand public

La somme des pourcentages ci-dessus + 'pas d'avis' = 100 %

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

31

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Zijn oudere werknemers beter?

% dat die mening is toegedaan

	Wat betreft ...	beter	gelijk	minder goed	totaal
1	Ervaring	88	10	0	100
2	Lichamelijke inspanningen	1	21	74	100
3	Leiding kunnen geven	45	50	1	100
4	Het relativieringsvermogen	59	31	6	100
5	Concentratie	7	61	30	100
6	Stressbestendigheid	24	52	20	100
7	Het oplossen van problemen	43	49	4	100
8	Het werken in team of groep	19	66	11	100
9	De snelheid van werken	4	43	48	100

Basis = alle werknemers

Som van de rijpercentages + 'geen mening' = 100 %

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

32

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Les travailleurs âgés sont-ils plus performants?

Opinion en %

	En termes de ...	meilleurs	pas de différence	moins bons	total
1	L'expérience	87	11	2	100
2	Les efforts physiques	1	35	60	100
3	La capacité à diriger	52	43	0	100
4	Capacité à relativiser	71	24	3	100
5	La concentration	14	64	20	100
6	La résistance au stress	23	55	21	100
7	La résolution de problèmes	52	44	2	100
8	Le travail en équipe	25	58	14	100
9	La rapidité au travail	6	54	36	100

Basé sur l'ensemble des employeurs

La somme des pourcentages ci-dessus + 'pas d'avis' = 100 %

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

33

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Vision relative aux travailleurs âgés

Question: "Pensez-vous que les travailleurs âgés sont parfois avantageés en ce qui concerne leurs conditions de travail?"

PARFOIS OUI	20 % (mesure de référence = 26%)
NON	59%
JE NE SAIS PAS	20%

Sur base grand public

PARFOIS OUI	26% (mesure de référence = 31%)
NON	57%
JE NE SAIS PAS	17%

Sur base des travailleurs

PARFOIS OUI	28% (mesure de référence = 36%)
NON	54%
JE NE SAIS PAS	18%

Sur base des employeurs

En comparaison avec les mesures de référence, moins de personnes sont d'avis que les travailleurs âgés sont avantageés

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

34

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Vision relative aux travailleurs âgés

Question: "Selon vous, de quelle manière les travailleurs âgés sont-ils avantagés?"

	Les travailleurs âgés ...	A	B	C
1	... sont mieux payés.	69%	68%	68%
2	... disposent en cas de licenciement d'une plus grande période de préavis.	48%	36%	63%
3	... reçoivent davantage de congés.	49%	48%	35%
4	... reçoivent plus de crédit-temps	13%	19%	26%
5	... reçoivent de meilleurs horaires.	28%	27%	22%
6	... reçoivent du travail plus intéressant.	23%	22%	31%

Base = tous les répondants qui considèrent que les travailleurs âgés puissent parfois être favorisés

A = grand public (N = 198), B = travailleurs (N = 265), C = employeurs (N = 101)

Plusieurs réponses possibles

M.A.S.

Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

SPE Emploi, Travail et Concertation social

35

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Mening over oudere werknenmers

Vraag: "Vindt u dat oudere werknemers soms benadeeld worden?"

SOMS WEL JA	45% (0-meting = 47%)
NEE	34%
WEET NIET	21%

Basis = groot publiek

SOMS WEL JA	42% (0-meting = 47%)
NEE	37%
WEET NIET	19%

Basis = werknemers

SOMS WEL JA	33% (0-meting = 32%)
NEE	46%
WEET NIET	21%

Basis = werkgevers

M.A.S.

Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

SPE Emploi, Travail et Concertation social

36

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Mening over oudere werknemers

Vraag: "Op welke manier worden oudere werknemers volgens u benadeeld?"

	Oudere werknemers ...	A	B	C
1	... krijgen minder kansen op de arbeidmarkt.	86%	86%	89%
2	... krijgen minder kansen op opleiding.	34%	35%	48%
3	... worden minder betrokken bij nieuwe projecten.	48%	44%	33%
4	... worden in de bedrijven minder frequent geëvalueerd.	14%	12%	15%
5	... worden gemakkelijker op een zijspoor gezet.	71%	65%	64%
6	... krijgen minder interessant werk.	29%	25%	23%

Basis = alle personen die vinden dat oudere werknemers soms benadeeld worden

A = groot publiek (N = 438), B = werknemers (N = 440), C = werkgevers (N= 118)

Meerdere antwoorden waren mogelijk.

M.A.S.

Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

SPE Emploi, Travail et Concertation social

37

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Kennis over de maatregelen & mening over het mogelijk effect ervan

Connaissance des mesures prises & vision d'ensemble de leur impact possible

M.A.S.

Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

SPE Emploi, Travail et Concertation social

38

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Connaissance des mesures existantes

% des répondants qui savent que ces mesures existent

		<i>Travailleurs</i>	<i>Employeurs</i>
1	La baisse des cotisations sociales des travailleurs âgés pour réduire le coût salarial.	31%	50%
2	La baisse des cotisations sociales en cas de recrutement de travailleurs âgés.	42%	65%
3	La possibilité de garder une partie de sa prépension lors du retour au travail.	14%	15%
4	Le complément de reprise du travail.	20%	19%
5	La prime de passage vers un travail plus léger.	6%	6%
6	La réduction collective du temps de travail.	20%	16%
7	L'allocation de garantie de revenus.	12%	12%
8	Le crédit-temps (à temps plein).	27%	25%
9	Le crédit-temps partiel.	45%	43%
10	Le bonus de pension.	37%	37%

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

39

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Connaissance des mesures existantes

% des répondants qui pensent que ces mesures auront un effet

		<i>Travailleurs</i>	<i>Employeurs</i>
1	La baisse des cotisations sociales des travailleurs âgés pour réduire le coût salarial.	57%	78%
2	La baisse des cotisations sociales en cas de recrutement de travailleurs âgés.	61%	75%
3	La possibilité de garder une partie de sa prépension lors du retour au travail.	72%	76%
4	Le complément de reprise du travail.	65%	71%
5	La prime de passage vers un travail plus léger.	78%	72%
6	La réduction collective du temps de travail.	64%	48%
7	L'allocation de garantie de revenus.	77%	68%
8	Le crédit-temps (à temps plein).	57%	44%
9	Le crédit-temps partiel.	78%	80%
10	Le bonus de pension.	71%	75%

Uniquement pour ceux qui savent que ces mesures existent

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

40

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Visie op mogelijks te nemen maatregelen

% respondenten die denken dat dit een effect zal hebben

		A	B	C
1	afschaffen bruggensioen	55%	59%	75%
2	minder impact van de anciënniteit op het loon	24%	30%	48%
3	invoeren van halftijds bruggensioen	57%	53%	52%
4	werkgevers verplichten om <u>bijkomende</u> inspanningen te doen qua opleiding voor oudere werknemers	41%	50%	24%
5	oudere werkloze werknemers verplichten om <u>actief</u> te blijven zoeken naar werk	37%	45%	51%
6	subsidies van de overheid voor projecten om de <u>arbeidsomstandigheden</u> (zoals de inrichting van de werkplaats) van oudere werknemers in het bedrijf te verbeteren	46%	50%	46%
7	meer ondersteuning van de overheid voor een leeftijdsbewust personeelsbeleid	56%	62%	60%
8	het opleggen van minimum-quota voor oudere werknemers	40%	41%	33%
9	nog meer mogelijkheden bieden om geleidelijk minder te werken	63%	60%	59%
10	tijdskrediet toelaten voor andere motieven dan nu (bvb. voor de zorg voor kleinkinderen, voor hun ouders, ...)	66%	62%	50%
11	meer sociale voorzieningen voor kleinkinderen en zorgbehoevende ouders	52%	54%	44%

A = groot publiek, B = werknemers, C = werkgevers

M.A.S. FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
 Market Analysis & Synthesis SPE Emploi, Travail et Concertation social

41

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Evaluatie campagne

Conclusions

M.A.S.
 Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
 SPE Emploi, Travail et Concertation social

42

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Campagne - PRINT

Dagbladen – Presse quotidienne

M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

43

Evaluatie sensibilisering
Evaluation de la sensibilisation
wave 1

Campagne

TV + youtube + websites

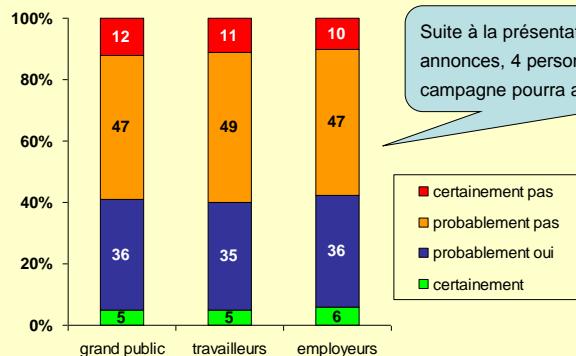
M.A.S.
Market Analysis & Synthesis

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
SPE Emploi, Travail et Concertation social

44

Perception de l'impact

Question: "Pensez-vous que cette campagne puisse aider à faire évoluer l'opinion qu'ont les gens des travailleurs âgés?"

Suite à la présentation du spot TV et des deux annonces, 4 personnes sur 10 sont d'avis que la campagne pourra avoir un effet.

Conclusies Conclusions

Une grande majorité du grand public, des travailleurs, mais aussi et surtout des employeurs trouve qu'il est important que les gens continuent à travailler plus longtemps qu'aujourd'hui.

Cet avis s'est renforcé depuis la mesure de référence. Du côté du grand public, c'est chez **les 65 ans et plus** que ce point de vue s'est accentué. Du côté des travailleurs, c'est chez **les plus jeunes** (moins de 35 ans).

Les principales raisons de continuer à travailler plus longtemps restent liées au fait de **pouvoir continuer à payer les pensions et les soins de santé**.

Il semble que le désir des travailleurs de partir en prépension se soit atténué. De plus, il apparaît également que la possibilité pour les travailleurs de bénéficier (à l'avenir) du travail à temps partiel diminue.

Un peu moins de la moitié des prépensionnés sont satisfaits, voire très satisfaits d'avoir pu ou d'avoir dû partir en prépension. En outre, plus de la moitié des prépensionnés retourneraient travailler si la possibilité leur était offerte.

Conclusions – 3

En ce qui concerne la vision qu'ont les gens des travailleurs âgés, on constate encore une fois que les avis sont très différents. En effet, quels que soient les aspects envisagés, les points de vue sont souvent très partagés, et ce aussi bien entre les trois groupes cibles qu'à l'intérieur de chacun d'entre eux. Notons toutefois que les avis des employeurs sont les plus différents entre eux.

Certaines mesures pour maintenir les travailleurs âgés au travail sont plus connues que d'autres par le grand public et les travailleurs mais aussi par les employeurs qui semblent avoir encore de grosses lacunes en la matière.

On observe également des avis différents sur les possibles effets de ces mesures, et ce aussi bien en ce qui concerne les mesures en elles-mêmes que les groupe cibles.

Dank u
Merci